

BEROEPSKWALIFICATIE

Openwaterredder

BK-0221-2

1. Globaal

1.1 TITEL

Openwaterredder

De benaming wordt niet gebruikt in de Competentfiches K170501 'Medewerker civiele bescherming (m/v)' en G120401 'Begeleider sportactiviteiten (m/v)' maar is de geldende term binnen de sector.

1.2 DEFINITIE

De openwaterredder houdt toezicht in open water zwemgelegenheden, treedt preventief op en voorkomt ongevallen, biedt hulp en bijstand aan personen in gevaar en handelt volgens de veiligheidsvoorschriften, de urgentie- en prioriteitsvereisten en hij is ook het aanspreekpunt teneinde de veiligheid en het vertrouwen van de bezoekers te garanderen.

1.3 AFBAKENING

Met 'open water zwemgelegenheden' wordt hier bedoeld: zowel open water zwemgelegenheden en waterrecreatie in meren, vijvers, rivieren, ..., beter gekend als open water zwemgelegenheden en watersportzones waar de waterkwaliteit aan de voorgeschreven normen voldoet en waar toezicht voorzien wordt.

De openwaterredder houdt toezicht in open water zwemgelegenheden en de omliggende zones.

De openwaterredder moet jaarlijks worden bijgeschoold. De openwaterredder moet de voorgeschreven fysieke, cognitieve en zintuiglijke vaardigheden (gezicht en gehoor) bezitten voor de uitoefening van het beroep. Hij/zij is tevens communicatief, alert en assertief.

Werkcontext:

- Lokale/provinciale overheid
- Privé

De openwaterredder houdt toezicht in open water zwemgelegenheden en waterrecreatie in meren, vijvers en dergelijke.

1.4 NIVEAU (VKS EN EQF)

4

1.5 JAAR VAN ERKENNING

versie 2, 2023

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Algemene activiteiten

Competentie 1:

Werkt in teamverband

- Communiceert efficiënt met alle actoren (collega's, bezoekers/gebruikers, ...)
- Brieft collega's bij rotatie over relevante omstandigheden
- Volgt aanwijzingen van leidinggevende(n) op
- Rapporteert aan de leidinggevende(n)
- Ziet toe op het correct gedrag van medewerkers
- Past zich flexibel aan (verandering van werkschema,...)

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van groepsdynamica
- Kennis van communicatiesystemen en -technieken
- Kennis van interpreteren en opvolgen van bevelen
- Kennis van communicatieve en sociale vaardigheden -
- Kennis van geldende gedragscodes en -normen-
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van communicatie van het Nederlands (kan zichzelf verstaanbaar uitdrukken en de gesprekspartner begrijpen. Kan korte verslagen en mededelingen lezen, begrijpen, en noteren)

Competentie 2:

Handelt professioneel

- Geeft zelf het goede voorbeeld
- Gaat empathisch en respectvol om met de bezoekers
- Reageert adequaat op ongepast gedrag
- Respecteert de professionele omgangsvormen
- Werkt ethisch verantwoord

- Past taalgebruik en boodschap aan de bezoekers aan
- Gaat adequaat om met stressfactoren
- Gebruikt de vakterminologie in de juiste context
- Werkt kostenefficiënt
- Werkt ecologisch (duurzaamheidsprincipes, sorteert afval, ...)
- Zorgt voor een verzorgd voorkomen en aangepaste kledij conform de taakuitvoering

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis over diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...)
- Basiskennis van groepsdynamica
- Basiskennis van duurzaamheidsprincipes
- Basiskennis van kostenbesparend werken
- Kennis van communicatiesystemen en -technieken
- Kennis van communicatieve en sociale vaardigheden -
- Kennis van geldende gedragscodes en -normen-
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van communicatie van het Nederlands (kan zichzelf verstaanbaar uitdrukken en de gesprekspartner begrijpen. Kan korte verslagen en mededelingen lezen, begrijpen, en noteren)

Preventie

Competentie 3:

Bereidt veiligheids- en beschermingsmateriaal voor en controleert de bruikbaarheid en de staat ervan

- Adviseert bij de aanschaf van veiligheids- en beschermingsmateriaal
- Maakt het veiligheids- en beschermingsmateriaal en de uitrusting gebruiksklaar
- Meldt het gemis van veiligheids- en beschermingsmateriaal, alsook de gebreken en afwijkingen van het aanwezige materiaal aan de verantwoordelijke(n)
- Plaatst het veiligheids- en beschermingsmateriaal en uitrusting op de voorziene plaats
- Ruimt het veiligheids- en beschermingsmateriaal na gebruik op en meldt als het materiaal dat benut werd tijdens een interventie vervangen dient te worden
- Voert een evaluatie uit van het veiligheids- en beschermingsmateriaal
- Voert het basisonderhoud van het veiligheids- en beschermingsmateriaal uit

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van de hygiëne- en veiligheidsprocedures
- Kennis van interventiemiddelen
- Kennis van veiligheids- en beschermingsmaterialen
- Kennis van basisonderhoud van veiligheidsmaterialen
- Kennis van besmettingsgevaar
- Kennis van de parameters van het water (-temperatuurspecificaties, ...)
- Kennis van gebruik van schoonmaakmateriaal en toegelaten schoonmaakproducten
- Grondige kennis van het gebruik van verzorgingsmaterialen en -toestellen

Competentie 4:

Controleert en evalueert de open water zwemgelegenheid en de omliggende zones

- Gaat de aanwezigheid van toegangswegen, EHBO-ruimte, interventiemiddelen en evacuatieplannen na van de open waterzwemgelegenheid
- Gaat de veiligheid van de open water zwemgelegenheid en omgeving na
- Herkent gevaarlijke situaties die aanleiding kunnen geven tot ongevallen en kan preventief handelen waar nodig
- Kan een veiligheidsplan aanpassen aan de actuele omstandigheden van de open water zwemgelegenheid
- Kent veiligheidsplannen (incl. noodprocedures) van open water zwemgelegenheden en kan deze toepassen
- Motiveert actief het naleven van de veiligheidsvoorschriften
- Rapporteert risico's en gebreken in en rond de open water zwemgelegenheid aan de verantwoordelijke(n)
- Stelt voorzieningen op en controleert deze voor ongevalspreventie, beveiliging en bescherming van zones (afbakening, signalisatie, ...) in en rond de open water zwemgelegenheid

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van de interferentie tussen elektriciteit en water
- Basiskennis van beschermings- en preventietechnieken bij vervuiling
- Basiskennis van waterkwaliteit en weertypes
- Basiskennis van de actuele Vlarem-wetgeving met betrekking tot het eigen takenpakket
- Basiskennis van veiligheid van van toegangswegen, EHBO-ruimten, nooduitgangen, ...
- Kennis van het interventieplan
- Kennis van de hygiëne- en veiligheidsprocedures
- Kennis van mondelinge, schriftelijke of digitale rapportering

Competentie 5:

Houdt toezicht in de open water zwemgelegenheid

- Anticipeert op specifieke risicosituaties in de open water zwemgelegenheid en neemt preventieve maatregelen
- Beantwoordt adequaat de vragen van bezoekers
- Is het aanspreekpunt voor de gebruikers in en rond de open water zwemgelegenheid
- Kent de infrastructurele risicovolle plaatsen (pontons, tijdelijke en vaste recreatie-infrastructuur, ...) in de open water zwemgelegenheid
- Kent de natuurgebonden risicovolle plaatsen (dieptes, koude plekken, beperkte zichtbaarheid, ...) in de open water zwemgelegenheid
- Neemt tijdig maatregelen wanneer bezoekers zich niet aan de regels houden
- Observeert de bezoekers van de open water zwemgelegenheid vanaf vaste en mobiele reddersposten
- Reageert adequaat op klachten van de bezoekers en verwijst hen eventueel door naar de juiste persoon
- Schat tijdig in welke bezoekers (zwakke zwemmers...) speciale aandacht moeten krijgen met het oog op risicovolle situaties (valpartijen, agressie, verdrinking...)
- Stelt zich op volgens de afspraken in het toezichtsplan
- Treedt op een rustige, vriendelijke en kordate manier op bij agressief en storend gedrag, bij verbaal geweld en wanneer hij/zij vaststelt dat bezoekers lastig worden gevallen
- Werkt in teamverband en brieft collega's bij rotatie over relevante omstandigheden
- Zorgt ervoor dat - ook tijdens interventies - het toezicht bij de open water zwemgelegenheid of zwemzones wordt gehandhaafd

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van groepsdynamica
- Basiskennis van motivatietechnieken-
- Basiskennis van omgang met stress
- Kennis van het interventieplan
- Kennis van de hygiëne- en veiligheidsprocedures
- Kennis van communicatiesystemen en -technieken
- Kennis van de typologie van de zwemgelegenheidsbezoekers
- Kennis van regels voor zwemgelegenheidsbezoekers
- Kennis van communicatieve en sociale vaardigheden -
- Kennis van geldende gedragscodes en -normen-
- Kennis van klachtenprocedure
- Kennis van natuurgebonden beïnvloedingsfactoren
- Grondige kennis van observatietechnieken en risicoplaatsen
- Grondige kennis van gevaarlijke situaties en risico's

Interventie

Competentie 6:

Bepaalt acties voor hulp en bijstand aan personen bij zware, levensbedreigende ongevallen en bij rampen in afwachting van de hulpdiensten

- Anticipeert op mogelijk besmettingsgevaar, houdt de veiligheid van zichzelf, het slachtoffer en anderen in de gaten
- Bakent de interventiezone af en beschermt het slachtoffer tegen weersomstandigheden
- Brengt het slachtoffer in veiligheid met aangepast materiaal voor open water zwemgelegenheden
- Dient de gepaste zorgen toe aan het slachtoffer (beademen, hartmassage, zuurstof toedienen, defibrilleren, bloedingen stelpen, verbanden aanleggen, brandwonden behandelen, shock behandelen, botbreuken behandelen, ...)
- Evalueert het ongeval of de ramp conform de veiligheidsprocedure dat van toepassing is in open water zwemgelegenheden
- Gebruikt het juiste en beschikbare materiaal van de open water zwemgelegenheden ifv het specifieke ongeval (reddingsgordel, AED, zuurstofkoffer, ...)
- Gebruikt veiligheidsmateriaal en persoonlijke beschermingsmiddelen
- Geeft aanwijzingen en stelt het slachtoffer en in 2de instantie omstaanders gerust
- Handelt bij een ramp volgens het interventieplan, de regels en de procedures van de betrokken actoren
- Handelt bij een zwaar, levensbedreigend ongeval volgens de voorgeschreven noodprocedures van de open water zwemgelegenheden
- Handelt conform de veiligheidsprocedure en delegeert de werkzaamheden zodat panieksituaties worden voorkomen volgens de specifieke noodprocedures van de open water zwemgelegenheden (omstaanders op afstand houden, handhaven van toezicht, ...)
- Herkent de ernst van het zware ongeval en laat de gespecialiseerde hulpdiensten verwittigen (of doet dit zelf)
- Herkent slachtoffers met zware ongevallen of herkent de ramp, schat de situatie in, maakt een actieplan op en handelt hiernaar volgens de veiligheidsprocedure
- Past bij rampen de veiligheids-, beschermings- en risicopreventieregels toe

- Past de aangeleerde eerste hulpmethodes toe en handelt conform het juiste reanimatieprotocol ifv het specifieke ongeval
- Spoort bij rampen personen in nood op, brengt slachtoffers in veiligheid en signaleert aan de hulpdiensten de aanwezigheid van eventueel andere slachtoffers
- Staat in voor de eigen veiligheid, die van het slachtoffer, die van collega's en die van omstaanders
- Stelt de zone van de ramp en de gevraagde interventies vast
- Voert opdrachten uit op bevel (van de verantwoordelijke, ...)
- Wisselt de noodzakelijke informatie uit met collega's en verantwoordelijke(n)

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van de interferentie tussen elektriciteit en water
- Basiskennis van veiligheid van van toegangswegen, EHBO-ruimten, nooduitgangen, ...
- Kennis van de hygiëne- en veiligheidsprocedures
- Kennis van het menselijk lichaam in functie van hulpverlening
- Kennis van de oorzaken en gevolgen van verdrinking
- Kennis van verdrinkingspatronen
- Kennis van communicatiesystemen en -technieken
- Kennis van interventiemiddelen
- Kennis van veiligheids- en beschermingsmaterialen
- Kennis van besmettingsgevaaren
- Kennis van zware, levensbedreigende ongevallen
- Kennis van rampen
- Kennis van handelingen/acties ter voorkoming van panieksituaties
- Kennis van zwemtechnieken en -stijlen
- Grondige kennis van reddingstechnieken
- Grondige kennis van EHBO en reanimatietechnieken met en zonder hulpmiddelen
- Grondige kennis van het gebruik van verzorgingsmaterialen en -toestellen

Competentie 7:

Informeert de leidinggevende en gespecialiseerde hulpdiensten over de interventies en de evolutie van de situatie

- Geeft informatie over gewonden of slachtoffers
- Houdt contact met behulp van communicatiemiddelen
- Meldt de stand van zaken en/of problemen aan de verantwoordelijke(n)
- Verzamelt inlichtingen over de interventie

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van veiligheid van van toegangswegen, EHBO-ruimten, nooduitgangen, ...
- Kennis van het interventieplan
- Kennis van de hygiëne- en veiligheidsprocedures
- Kennis van communicatiesystemen en -technieken
- Kennis van mondelinge, schriftelijke of digitale rapportering
- Grondige kennis van reddingstechnieken

Competentie 8:

Bepaalt acties voor hulp en bijstand aan personen bij lichte, niet levensbedreigende ongevallen

- Anticipeert op mogelijk besmettingsgevaar, houdt de veiligheid van zichzelf, het slachtoffer en anderen in de gaten
- Brengt slachtoffers in veiligheid indien noodzakelijk
- Gebruikt aangepaste beschermings- en veiligheidsuitrustingen voor open water zwemgelegenheden
- Geeft aanwijzingen en stelt omstaanders en het slachtoffer gerust
- Herkent het slachtoffer met een licht ongeval en roept extra hulp in indien nodig
- Herkent lichte, niet levensbedreigende ongevallen zoals snijwonden, brandwonden, botbreuken, ...
- Maakt gepaste keuzes, zoekt oplossingen en handelt volgens het interventieplan van de open water zwemgelegenheden
- Past wondverzorging toe volgens het 7-stappenplan van de wondzorg, met behulp van het beschikbare verzorgingsmateriaal
- Verleent bijstand en gebruikt daarbij de aangewezen vervoers- en verzorgingstechnieken, conform de omstandigheden in de open water zwemgelegenheden
- Verleent eerste hulp bij ongevallen, die voor kunnen vallen zowel in het water als op het droge (kade, ...)
- Verleent eerste hulp bij ongevallen, zowel in het water als op de kade of het daartoe bestemde lokaal

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van de interferentie tussen elektriciteit en water
- Basiskennis van veiligheid van van toegangswegen, EHBO-ruimten, nooduitgangen, ...
- Kennis van het interventieplan
- Kennis van de hygiëne- en veiligheidsprocedures
- Kennis van het menselijk lichaam in functie van hulpverlening
- Kennis van de oorzaken en gevolgen van verdrinking
- Kennis van verdrinkingspatronen
- Kennis van interventiemiddelen
- Kennis van veiligheids- en beschermingsmaterialen
- Kennis van besmettingsgevaar
- Kennis van lichte, niet levensbedreigende ongevallen
- Kennis van handelingen/acties ter voorkoming van panieksituaties
- Kennis van zwemtechnieken en -stijlen
- Grondige kennis van reddingstechnieken
- Grondige kennis van EHBO en reanimatietechnieken met en zonder hulpmiddelen
- Grondige kennis van het gebruik van verzorgingsmaterialen en -toestellen

Post-interventie

Competentie 9:

Informeert verantwoordelijken over de interventies

- Houdt contact met behulp van communicatiemiddelen in de open water zwemgelegenheden
- Neemt deel aan overleg bij de opstelling van rapporten
- Verzamelt inlichtingen over de actie of interventie en stelt ongevalsrapport op en overhandigt dit aan de verantwoordelijke

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van het interventieplan
- Kennis van de hygiëne- en veiligheidsprocedures
- Kennis van communicatiesystemen en -technieken
- Kennis van mondelinge, schriftelijke of digitale rapportering
- Kennis van vakterminologie

Bijkomende taken

Competentie 10:

Bereidt het zwem- en spelmateriaal voor en controleert de bruikbaarheid en de staat ervan

- Adviseert bij de aanschaf van zwem- en spelmateriaal (vlotters, drijfplanken, boeien, ...)
- Maakt het zwem- en spelmateriaal en de uitrusting gebruiksklaar
- Meldt het gemis van zwem- en spelmateriaal, alsook de gebreken en afwijkingen van het aanwezige materiaal aan de verantwoordelijke(n)
- Plaatst het zwem- en spelmateriaal en uitrusting op de voorziene plaats
- Voert een evaluatie uit van het zwem- en spelmateriaal
- Voert het basisonderhoud van het zwem- en spelmateriaal uit
- Ziet erop toe dat gebruikers het zwem- en spelmateriaal opgeruimd en netjes achterlaten

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van de hygiëne- en veiligheidsprocedures
- Kennis van basisonderhoud van veiligheidsmaterialen
- Kennis van gebruik van schoonmaakmateriaal en toegelaten schoonmaakproducten
- Kennis van zwem- en spelmateriaal (vlotters, drijfplanken, boeien, ...)

Competentie 11:

Controleert de waterkwaliteit en de weersomstandigheden

- Beoordeelt visueel de kwaliteit van het water (vervuiling, blauwalgen, ...) en signaleert afwijkingen en geeft deze tijdig door aan de verantwoordelijke(n)
- Neemt, conform de vigerende wetgeving acties afhankelijk van de resultaten van het monster
- Beoordeelt de weersomstandigheden (wind, neerslag, koude, zichtbaarheid, ...) en signaleert dit aan de verantwoordelijke

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van beschermings- en preventietechnieken bij vervuiling
- Basiskennis van waterkwaliteit en weertypes
- Basiskennis van de actuele Vlarem-wetgeving met betrekking tot het eigen takenpakket
- Basiskennis van staalname in open water zwemgelegenheden
- Basiskennis van registratietechnieken

Competentie 12:

Houdt de open water zwemgelegenheden en de omgeving rein

- Zorgt dat de toegangswegen naar en de constructies op het water steeds rein en veilig voor gebruik zijn
- Gebruikt de aangepaste schoonmaakmaterialen en producten
- Meldt het gemis van schoonmaakmateriaal en -producten aan de verantwoordelijke(n)

- Houdt gegevens bij over het gebruik van schoonmaakmateriaal en producten

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van beschermings- en preventietechnieken bij vervuiling
- Basiskennis van de actuele Vlarem-wetgeving met betrekking tot het eigen takenpakket
- Kennis van de hygiëne- en veiligheidsprocedures
- Kennis van veiligheids- en beschermingsmaterialen
- Kennis van gebruik van schoonmaakmateriaal en toegelaten schoonmaakproducten

Competentie 13:

Oefent met collega's interventie- en hulpverleningstechnieken

- Houdt de eigen fysieke conditie op peil
- Oefent het gebruik van communicatiemiddelen en -procedures in functie van de noodprocedures van de open water zwemgelegenheid
- Oefent hulpverleningstechnieken met mede gespecialiseerde redders
- Oefent individuele hulpverleningstechnieken (wondverzorging, reanimatie, ...)
- Oefent interventietechnieken met mede gespecialiseerde redders en actoren binnen de interventieketen

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van het interventieplan
- Kennis van de hygiëne- en veiligheidsprocedures
- Kennis van mondelinge, schriftelijke of digitale rapportering
- Kennis van veiligheids- en beschermingsmaterialen
- Kennis van besmettingsgevaaren
- Kennis van lichte, niet levensbedreigende ongevallen
- Kennis van zware, levensbedreigende ongevallen
- Kennis van handelingen/acties ter voorkoming van panieksituaties
- Kennis van een gezonde levensstijl/conditie
- Kennis van zwemtechnieken en -stijlen
- Grondige kennis van reddingstechnieken
- Grondige kennis van EHBO en reanimatietechnieken met en zonder hulpmiddelen
- Grondige kennis van het gebruik van verzorgingsmaterialen en -toestellen
- Grondige kennis van gevaarlijke situaties en risico's

Competentie 14:

Volgt de administratieve gegevens van de dienst op

- Gebruikt kantoorsoftware
- Houdt gegevens bij over het onderhoud van materiaal en meldt gebreken en tekorten aan de verantwoordelijke(n)
- Houdt gegevens bij over het verbruik van materiaal
- Werkt mee bij de samenstelling van het ongevallenrapport

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van registratietechnieken
- Kennis van mondelinge, schriftelijke of digitale rapportering
- Kennis van vakterminologie

Competentie 15:

Ontwikkelt de eigen deskundigheid

- Schoolt zich professioneel bij
- Reflecteert over het eigen handelen en stuurt bij
- Staat open voor en gaat constructief om met feedback•
- Gaat op constructieve wijze om met de grenzen van zijn beroepsdomein in functie van zijn eigen competenties
- Wisselt kennis uit met alle collega's
- Gebruikt de taal die men in het kader van het beroep hanteert op voldoende deskundige wijze zowel mondeling als schriftelijk

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van evaluatiemethodes
- Basiskennis van reflectiestrategieën
- Kennis van communicatieve en sociale vaardigheden -
- Grondige kennis van ongevalspreventietechnieken
- Grondige kennis van reddingstechnieken
- Grondige kennis van EHBO en reanimatietechnieken met en zonder hulpmiddelen

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis van de interferentie tussen elektriciteit en water
- Basiskennis van beschermings- en preventietechnieken bij vervuiling
- Basiskennis van waterkwaliteit en weertypes
- Basiskennis van de actuele Vlarem-wetgeving met betrekking tot het eigen takenpakket
- Basiskennis van veiligheid van van toegangswegen, EHBO-ruimten, nooduitgangen, ...
- Basiskennis van staalname in open water zwemgelegenheden
- Basiskennis over diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...)
- Basiskennis van groepsdynamica
- Basiskennis van duurzaamheidsprincipes
- Basiskennis van kostenbesparend werken
- Basiskennis van motivatietechnieken-
- Basiskennis van omgang met stress
- Basiskennis van registratietechnieken
- Basiskennis van evaluatiemethodes
- Basiskennis van reflectiestrategieën
- Kennis van het interventieplan
- Kennis van de hygiëne- en veiligheidsprocedures
- Kennis van het menselijk lichaam in functie van hulpverlening
- Kennis van de oorzaken en gevolgen van verdrinking
- Kennis van verdrinkingspatronen
- Kennis van communicatiesystemen en -technieken
- Kennis van interventiemiddelen
- Kennis van mondelinge, schriftelijke of digitale rapportering
- Kennis van veiligheids- en beschermingsmaterialen
- Kennis van basisonderhoud van veiligheidsmaterialen

- Kennis van de typologie van de zwemgelegenheidsbezoekers
- Kennis van regels voor zwemgelegenheidsbezoekers
- Kennis van besmettingsgevaaren
- Kennis van lichte, niet levensbedreigende ongevallen
- Kennis van zware, levensbedreigende ongevallen
- Kennis van rampen
- Kennis van handelingen/acties ter voorkoming van panieksituaties
- Kennis van interpreteren en opvolgen van bevelen
- Kennis van een gezonde levensstijl/conditie
- Kennis van de parameters van het water (-temperatuurspecificaties, ...)
- Kennis van communicatieve en sociale vaardigheden -
- Kennis van geldende gedragscodes en -normen-
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van communicatie van het Nederlands (kan zichzelf verstaanbaar uitdrukken en de gesprekspartner begrijpen. Kan korte verslagen en mededelingen lezen, begrijpen, en noteren)
- Kennis van zwemtechnieken en -stijlen
- Kennis van gebruik van schoonmaakmateriaal en toegelaten schoonmaakproducten
- Kennis van klachtenprocedure
- Kennis van natuurgebonden beïnvloedingsfactoren
- Kennis van zwem- en spelmateriaal (vlotters, drijfplanken, boeien, ...)
- Grondige kennis van ongevalspreventietechnieken
- Grondige kennis van reddingstechnieken
- Grondige kennis van EHBO en reanimatietechnieken met en zonder hulpmiddelen
- Grondige kennis van observatietechnieken en risicoplaatsen
- Grondige kennis van het gebruik van verzorgingsmaterialen en -toestellen
- Grondige kennis van gevaarlijke situaties en risico's

Cognitieve vaardigheden

- Communiceert efficiënt met alle actoren (collega's, bezoekers/gebruikers, ...)
- Briefte collega's bij rotatie over relevante omstandigheden
- Volgt aanwijzingen van leidinggevende(n) op
- Rapporteerde aan de leidinggevende(n)
- Ziet toe op het correct gedrag van medewerkers
- Past zich flexibel aan (verandering van werkschema,...)
- Geeft zelf het goede voorbeeld
- Gaat empathisch en respectvol om met de bezoekers
- Respecteert de professionele omgangsvormen
- Werkt ethisch verantwoord
- Past taalgebruik en boodschap aan de bezoekers aan
- Gaat adequaat om met stressfactoren
- Gebruikt de vakterminologie in de juiste context
- Werkt kostenefficiënt
- Werkt ecologisch (duurzaamheidsprincipes, sorteert afval, ...)
- Adviseert bij de aanschaf van veiligheids- en beschermingsmateriaal
- Meldt het gemis van veiligheids- en beschermingsmateriaal, alsook de gebreken en afwijkingen van het aanwezige materiaal aan de verantwoordelijke(n)

- Voert een evaluatie uit van het veiligheids- en beschermingsmateriaal
- Gaat de aanwezigheid van toegangswegen, EHBO-ruimte, interventiemiddelen en evacuatieplannen na van de open waterzwemgelegenheid
- Gaat de veiligheid van de open water zwemgelegenheid en omgeving na
- Herkent gevaarlijke situaties die aanleiding kunnen geven tot ongevallen en kan preventief handelen waar nodig
- Motiveert actief het naleven van de veiligheidsvoorschriften
- Rapporteert risico's en gebreken in en rond de open water zwemgelegenheid aan de verantwoordelijke(n)
- Beantwoordt adequaat de vragen van bezoekers
- Is het aanspreekpunt voor de gebruikers in en rond de open water zwemgelegenheid
- Kent de infrastructurele risicovolle plaatsen (pontons, tijdelijke en vaste recreatie-infrastructuur, ...) in de open water zwemgelegenheid
- Kent de natuurgebonden risicovolle plaatsen (dieptes, koude plekken, beperkte zichtbaarheid, ...) in de open water zwemgelegenheid
- Observeert de bezoekers van de open water zwemgelegenheid vanaf vaste en mobiele reddersposten
- Reageert adequaat op klachten van de bezoekers en verwijst hen eventueel door naar de juiste persoon
- Stelt zich op volgens de afspraken in het toezichtsplan
- Werkt in teamverband en brieft collega's bij rotatie over relevante omstandigheden
- Zorgt ervoor dat - ook tijdens interventies - het toezicht bij de open water zwemgelegenheid of zwemzones wordt gehandhaafd
- Geeft aanwijzingen en stelt het slachtoffer en in 2de instantie omstaanders gerust
- Past de aangeleerde eerste hulpmethodes toe en handelt conform het juiste reanimatieprotocol ifv het specifieke ongeval
- Stelt de zone van de ramp en de gevraagde interventies vast
- Voert opdrachten uit op bevel (van de verantwoordelijke, ...)
- Wisselt de noodzakelijke informatie uit met collega's en verantwoordelijke(n)
- Geeft informatie over gewonden of slachtoffers
- Verzamelt inlichtingen over de interventie
- Brengt slachtoffers in veiligheid indien noodzakelijk
- Gebruikt aangepaste beschermings- en veiligheidsuitrustingen voor open water zwemgelegenheden
- Herkent het slachtoffer met een licht ongeval en roept extra hulp in indien nodig
- Herkent lichte, niet levensbedreigende ongevallen zoals snijwonden, brandwonden, botbreuken, ...
- Maakt gepaste keuzes, zoekt oplossingen en handelt volgens het interventieplan van de open water zwemgelegenheden
- Verleent bijstand en gebruikt daarbij de aangewezen vervoers- en verzorgingstechnieken, conform de omstandigheden in de open water zwemgelegenheden
- Verleent eerste hulp bij ongevallen, die voor kunnen vallen zowel in het water als op het droge (kade, ...)
- Verleent eerste hulp bij ongevallen, zowel in het water als op de kade of het daartoe bestemde lokaal
- Houdt contact met behulp van communicatiemiddelen in de open water zwemgelegenheden
- Neemt deel aan overleg bij de opstelling van rapporten
- Verzamelt inlichtingen over de actie of interventie en stelt ongevalsrapport op en overhandigt dit aan de verantwoordelijke

- Adviseert bij de aanschaf van zwem- en spelmateriaal (vlotters, drijfplanken, boeien, ...)
- Maakt het zwem- en spelmateriaal en de uitrusting gebruiksklaar
- Meldt het gemis van zwem- en spelmateriaal, alsook de gebreken en afwijkingen van het aanwezige materiaal aan de verantwoordelijke(n)
- Plaatst het zwem- en spelmateriaal en uitrusting op de voorziene plaats
- Voert een evaluatie uit van het zwem- en spelmateriaal
- Ziet erop toe dat gebruikers het zwem- en spelmateriaal opgeruimd en netjes achterlaten
- Beoordeelt visueel de kwaliteit van het water (vervuiling, blauwalgen, ...) en signaleert afwijkingen en geeft deze tijdig door aan de verantwoordelijke(n)
- Neemt, conform de vigerende wetgeving acties afhankelijk van de resultaten van het monster
- Beoordeelt de weersomstandigheden (wind, neerslag, koude, zichtbaarheid, ...) en signaleert dit aan de verantwoordelijke
- Zorgt dat de toegangswegen naar en de constructies op het water steeds rein en veilig voor gebruik zijn
- Meldt het gemis van schoonmaakmateriaal en -producten aan de verantwoordelijke(n)
- Houdt gegevens bij over het gebruik van schoonmaakmateriaal en producten
- Oefent het gebruik van communicatiemiddelen en -procedures in functie van de noodprocedures van de open water zwemgelegenheid
- Oefent hulpverleningstechnieken met mede gespecialiseerde redders
- Houdt gegevens bij over het onderhoud van materiaal en meldt gebreken en tekorten aan de verantwoordelijke(n)
- Houdt gegevens bij over het verbruik van materiaal
- Werkt mee bij de samenstelling van het ongevallenrapport
- Schoolt zich professioneel bij
- Reflecteert over het eigen handelen en stuurt bij
- Staat open voor en gaat constructief om met feedback•
- Gaat op constructieve wijze om met de grenzen van zijn beroepsdomein in functie van zijn eigen competenties
- Wisselt kennis uit met alle collega's
- Gebruikt de taal die men in het kader van het beroep hanteert op voldoende deskundige wijze zowel mondeling als schriftelijk
- Meldt de stand van zaken en/of problemen aan de verantwoordelijke(n)
- Oefent individuele hulpverleningstechnieken (wondverzorging, reanimatie, ...)
- Oefent interventietechnieken met mede gespecialiseerde redders en actoren binnen de interventieketen

Probleemoplossende vaardigheden

- Reageert adequaat op ongepast gedrag
- Kent veiligheidsplannen (incl. noodprocedures) van open water zwemgelegenheden en kan deze toepassen
- Stelt voorzieningen op en controleert deze voor ongevalspreventie, beveiliging en bescherming van zones (afbakening, signalisatie, ...) in en rond de open water zwemgelegenheid
- Anticipeert op specifieke risicosituaties in de open water zwemgelegenheid en neemt preventieve maatregelen
- Neemt tijdig maatregelen wanneer bezoekers zich niet aan de regels houden

- Schat tijdig in welke bezoekers (zwakke zwemmers...) speciale aandacht moeten krijgen met het oog op risicovolle situaties (valpartijen, agressie, verdrinking...)
- Treedt op een rustige, vriendelijke en kordate manier op bij agressief en storend gedrag, bij verbaal geweld en wanneer hij/zij vaststelt dat bezoekers lastig worden gevallen
- Anticipeert op mogelijk besmettingsgevaar, houdt de veiligheid van zichzelf, het slachtoffer en anderen in de gaten
- Brengt het slachtoffer in veiligheid met aangepast materiaal voor open water zwemgelegenheden
- Dient de gepaste zorgen toe aan het slachtoffer (beademen, hartmassage, zuurstof toedienen, defibrilleren, bloedingen stelpen, verbanden aanleggen, brandwonden behandelen, shock behandelen, botbreuken behandelen, ...)
- Evalueert het ongeval of de ramp conform de veiligheidsprocedure dat van toepassing is in open water zwemgelegenheden
- Handelt bij een ramp volgens het interventieplan, de regels en de procedures van de betrokken actoren
- Handelt bij een zwaar, levensbedreigend ongeval volgens de voorgeschreven noodprocedures van de open water zwemgelegenheden
- Handelt conform de veiligheidsprocedure en delegeert de werkzaamheden zodat panieksituaties worden voorkomen volgens de specifieke noodprocedures van de open water zwemgelegenheden (omstaanders op afstand houden, handhaven van toezicht, ...)
- Herkent de ernst van het zware ongeval en laat de gespecialiseerde hulpdiensten verwittigen (of doet dit zelf)
- Herkent slachtoffers met zware ongevallen of herkent de ramp, schat de situatie in, maakt een actieplan op en handelt hiernaar volgens de veiligheidsprocedure
- Past bij rampen de veiligheids-, beschermings- en risicopreventieregels toe
- Spoort bij rampen personen in nood op, brengt slachtoffers in veiligheid en signaleert aan de hulpdiensten de aanwezigheid van eventueel andere slachtoffers
- Staat in voor de eigen veiligheid, die van het slachtoffer, die van collega's en die van omstaanders
- Anticipeert op mogelijk besmettingsgevaar, houdt de veiligheid van zichzelf, het slachtoffer en anderen in de gaten
- Geeft aanwijzingen en stelt omstaanders en het slachtoffer gerust
- Kan een veiligheidsplan aanpassen aan de actuele omstandigheden van de open water zwemgelegenheden

Motorische vaardigheden

- Ruimt het veiligheids- en beschermingsmateriaal na gebruik op en meldt als het materiaal dat benut werd tijdens een interventie vervangen dient te worden
- Voert het basisonderhoud van het veiligheids- en beschermingsmateriaal uit
- Bakent de interventiezone af en beschermt het slachtoffer tegen weersomstandigheden
- Gebruikt veiligheidsmateriaal en persoonlijke beschermingsmiddelen
- Past wondverzorging toe volgens het 7-stappenplan van de wondzorg, met behulp van het beschikbare verzorgingsmateriaal
- Voert het basisonderhoud van het zwem- en spelmateriaal uit
- Gebruikt de aangepaste schoonmaakmaterialen en producten
- Houdt de eigen fysieke conditie op peil
- Gebruikt kantoorsoftware
- Houdt contact met behulp van communicatiemiddelen

- Zorgt voor een verzorgd voorkomen en aangepaste kledij conform de taakuitvoering
- Maakt het veiligheids- en beschermingsmateriaal en de uitrusting gebruiksklaar
- Plaatst het veiligheids- en beschermingsmateriaal en uitrusting op de voorziene plaats
- Gebruikt het juiste en beschikbare materiaal van de open water zwemgelegenheden ifv het specifieke ongeval (reddingsgordel, AED, zuurstofkoffer, ...)

Omgevingscontext

- De activiteit kan worden uitgeoefend in uiteenlopende types van open water gelegenheden
- De activiteit kan worden uitgeoefend tijdens de weekdays, in weekends en op feestdagen
- De redder komt in contact met een diversiteit van bezoekers en moet hiermee probleemloos, en soms probleemoplossend, kunnen omgaan:
- De sector volgt de reglementeringen wat betreft veiligheid, gezondheid, hygiëne, welzijn, milieu, ...
- Sommige activiteiten kunnen gezondheidsrisico's inhouden voor de openwaterredder. Het naleven van de veiligheidsvoorschriften en het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen is verplicht
- Bij de beroepsuitoefening moet men zich bewust zijn van de van de effecten van de eigen verbale, non-verbale en digitale communicatie en de invloed hiervan op de bezoeker
- Bij dit beroep wordt er door alle openwaterredders meegebouwd aan een cultuur van collegialiteit, welzijn, respect binnen de professionele relaties
- Bij dit beroep wordt rekening gehouden met de diversiteit van de bezoekers wat inhoudt dat hen erkennen en waarderen om wie ze zijn
- De open water zwemgelegenheid is een lawaaierige omgeving vooral op drukke dagen
- De open water zwemgelegenheid is onderhevig aan de weersomstandigheden
- Dit beroep wordt uitgeoefend in open water zwemgelegenheden
- Het dragen van professionele kleding is vereist

Handelingscontext

- De openwaterredder is ervan op de hoogte dat in open water zwemgelegenheden er bepaalde risicozones zijn die een verhoogde aandacht vragen om problemen te kunnen inschatten
- De openwaterredder moet op constructieve en transparante wijze informatie uitwisselen met de andere actoren
- De openwaterredder is zich constant bewust van de impact van zijn handelingen op de bezoekers
- De openwaterredder kan zich aanpassen aan en flexibel opstellen bij wisselende werkomstandigheden
- De openwaterredder moet blijven met de ontwikkelingen binnen de sector, dit vergt levenslang leren en het volgen van (verplichte) opleidingen
- De openwaterredder moet discreet handelen conform de beroepsethiek en organisatiegebonden reglementering
- De openwaterredder moet zich bewust zijn dat gemaakte fouten gevolgen kunnen hebben die een impact kunnen hebben op het fysiek en psychisch welzijn van de zorgvrager
- De openwaterredder moet bij een interventie onder grote tijdsdruk gepast kunnen handelen om de overlevingskansen van het slachtoffer zo groot mogelijk te houden

- De openwaterredder moet geconcentreerd zijn op de bezoekers en zich positioneren om de lichtweerkaatsing op het water zo veel mogelijk uit te sluiten
- De openwaterredder moet in zeer wisselende situaties te allen tijde zijn job goed uitvoeren en moet permanent alert zijn, ook tijdens het wisselen van post
- De openwaterredder moet levensreddende handelingen en technieken adequaat kunnen toepassen
- De openwaterredder moet, naast een overwegende toezichtsfunctie, in staat zijn om verantwoordelijkheid te nemen en rustig te blijven in risicosituaties
- De openwaterredder heeft bijzondere aandacht voor de hygiëne en veiligheid van de bezoekers in en de gebruikers van de open water zwemgelegenheid

Autonomie

Is zelfstandig in

- Een potentieel risicovolle situatie inschatten in en rond de open water zwemgelegenheid en beslissingen nemen om de risico's te beperken of in te grijpen
- Het geconcentreerd toezicht houden van een bepaalde zone
- Het onderhouden van bepaalde zones in de open water zwemgelegenheid
- Het organiseren van bepaalde metingen volgens wettelijke voorschriften
- Het rapporteren naar de verantwoordelijke van de open water zwemgelegenheid
- Zijn (reddings)acties om een slachtoffer te helpen bij lichte of ernstige ongevallen, in overleg met andere redders indien aanwezig

Is gebonden aan

- De Vlarem-wetgeving, specifiek voor open waterzwemgelegenheden
- Het arbeidsreglement gekoppeld aan de rechtspositieregeling (heeft ook bepalingen op avond en weekendwerk)
- Het beroepsgeheim
- Het Reglement Interne Orde van de open water zwemgelegenheid (huishoudelijk reglement, risicoanalyse, noodprocedures, ...)
- Het specifieke toezichtsplan van de open water zwemgelegenheid

Doet beroep op

- De verantwoordelijke(n) voor de werkplanning, rapportering, het signaleren van bepaalde risico's en risicozones, het signaleren van defecten, het nemen van beslissingen bij slechte resultaten van de metingen (beslissingen omtrent al dan niet sluiting van het bad worden niet door hem genomen)
- Een collega redder bij lichte of ernstige ongevallen indien beschikbaar
- Gespecialiseerde hulpdiensten bij ernstige ongevallen of rampen

Verantwoordelijkheid

- Werkt in teamverband
- Handelt professioneel
- Bereidt veiligheids- en beschermingsmateriaal voor en controleert de bruikbaarheid en de staat ervan
- Controleert en evalueert de open water zwemgelegenheid en de omliggende zones
- Houdt toezicht in de open water zwemgelegenheid

- Bepaalt acties voor hulp en bijstand aan personen bij zware, levensbedreigende ongevallen en bij rampen in afwachting van de hulpdiensten
- Informeert de leidinggevende en gespecialiseerde hulpdiensten over de interventies en de evolutie van de situatie
- Bepaalt acties voor hulp en bijstand aan personen bij lichte, niet levensbedreigende ongevallen
- Informeert verantwoordelijken over de interventies
- Bereidt het zwem- en spelmateriaal voor en controleert de bruikbaarheid en de staat ervan
- Controleert de waterkwaliteit en de weersomstandigheden
- Houdt de open water zwemgelegenheid en de omgeving rein
- Oefent met collega's interventie- en hulpverleningstechnieken
- Volgt de administratieve gegevens van de dienst op
- Ontwikkelt de eigen deskundigheid

2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

Wettelijke attesten en voorwaarden

Voor de beroepsuitoefening van 'Openwaterredder' is het beschikken van volgende attesten en/of voldoen aan volgende voorwaarden wettelijk verplicht:

- jaarlijkse wettelijke bijscholing in reddings- en reanimatietechnieken zoals bepaald in BVR van 7 april 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (Vlarem II) en wijzigingen